

Vare sig det är med avsikt eller endast till följd, kan jag inte tolka den situation som uppstår om man driver igenom förändringarna i trygghetssystemet den 4 juni som annat än contraproduktiv. Dessa förändringar får i så fall i slutänden följder för de ofta mest utsatta och svaga i samhället. I en individfokusering utan motstycke under de sista 50 åren, ger man sig ohejdat på symptombekämpning utan koppling till tids och situationsbundna perspektiv.

I centrum borde den arbetsmiljö som människor vistas i fokuseras istället. I rasande fart utvecklas individuella konkurrensmönster mellan anställda, som slår sönder solidaritets och samarbetsformer. Svagare och sårbarare människor kommer i ökad utsträckning i kläm.

Förändringstakten i arbetsmiljön är i dag högre än någonsin och riskerna för individen att inte kunna finna strategier för hållbar utveckling ökar mycket snabbt. Vi kan stå inför mycket stora problem i närtid.

Förändringar och utveckling av arbetsförhållandena på svensk arbetsmarknad bör givetvis inte ske uppifrån och ned, utan i samråd mellan ledningar och arbetstagare. Dialogmöjligheter måste skapas och återskapas för att finna former och komma till rätta med hur förändringstakt och möjligheter för anställda skall växa fram och skapa positiva former för produktivitet.

Produktiviteten är förutsättningen för vår välfärd och framför allt för vårt framtida samhälle och vi behöver alla vara delaktiga och engagerade inför detta. Politikeretablissemangen måste fokusera och ta till sig vikten av att stötta och hjälpa till att skapa former för ökad dialog mellan arbetstagare och arbetsgivare för att lyfta fram och frigöra de positiva krafter som kan skapa ökad trygghet och förväntan. Statlig verksamhet som borde vara föredöme och visa på det goda exemplet, har i dag mycket stora problem med arbetsmiljöproblematiken. Varannan anställd, mår inte bra och känner sig mer eller mindre orolig, rädd och till och med hotad i sin arbetsmiljö. Är inte detta tydliga signaler som vi borde lyssna till! Istället kommer motåtgärder som "lagstiftningen om vårdkedjan" som enligt min och andras bedömning är ett hafsverk som negligerar kunskapsläget och den beprövad erfarenheten. Har man inte från politikerhåll förstått att man måste lyssna på människor och respektera dialogen. Detta är en förutsättning för att kunna få en kunskapsutveckling som i sin tur är en förutsättning för väl grundade beslut. Vårdkedjan och dess förslag kan komma att leda till att dialogen mellan arbetsgivare och arbetstagare sätts ur spel, genom att människor som har synpunkter på arbetsförhållanden lätt kan komma att bli betraktade som besvärliga och därmed riskerar komma att mobbas ut i en omfattning som vi aldrig tidigare sett. I själva verket riskerar förslaget att sända signaler om att det är fritt fram att göra sig av med människor som har oönskade synpunkter. Att sända ut dessa signaler är oerhört oaktsamt och jag tvekar inte att benämna detta som legitimerande av de starkas översitteri mot de svaga och utsatta medborgarna i Sverige. Jag vill även peka på företagshälsovårdens roll framöver i förslaget. Att man sägs vilja fylla igen diken mellan landstingsvården och företagshälsovården. Detta är en grov misstolkning av företagshälsovårdens uppgifter, som aldrig har varit avsedda att

vara en "sjukstuga" utan ett organ för att med sin sakkunskap stötta arbetsmarknadens aktörer och de anställda med sakkunskap och hjälp i utvecklandet av en bättre arbetsmiljö. Förutsättningen för detta är att företagshälsovården kan skapa en trovärdighet i brukarnas ögon. I dagsläget smärtar det mig att kunna fastslå att företagshälsovården mer och mer blivit "Company doktors" dvs. satt sig i knäet på arbetsgivarna. Trovärdigheten förverkas i nuläget i rasande fart. Den modell som företagshälsovården enligt förslaget skall ges vill jag kategorisera som korporativistisk med allt vad det innebär.

Jag vill varna för att genomföra förändringar utifrån bristfälliga underlag för att sedan få lappa och laga. Jag vill varna för att stressproblematiken som breder ut sig med stor hastighet måste betraktas seriöst och tas på allvar istället för att negligeras. Stress blir lätt traumatiserande och för de drabbade ofta passiviserande och får lätt följder som skapar hjälplöshetskänslor. Dessa reaktioner är inte i första hand beroende på individens konstitution utan bör enligt min mening ses som adekvata reaktioner på skadliga situationer. Det är endast om vi tar till oss detta synsätt om att stress ofta är symptom snarare än individuell sårbarhet, som vi kan förändra och utveckla de skadliga situationerna till att bli sunda och stöttande för individerna. Detta måste fokuseras, få ta tid och ses som nödvändiga insatser i en effektiv produktion. Jag vill gärna framföra min naiva, men som jag tycker viktig sentens, att det egentligen inte finns besvärliga människor utan mer människor som hamnat i besvärliga situationer, och som därför speglar detta. Tränger man in människor i ett hörn riskerar man att låsa dem och antingen knäcka dem eller vara bered på att de slår sig ut. **Vilket samhälle vill vi ha framöver?**

Lars S Bagge
lars@psykologbagge.com